

Begeleiding en video coaching voor startende leraren: ervaringen van starters en coaches

Begeleiding Startende Leraren

Rian Aarts¹, Quinta Kools², Rita Schildwacht²

1. Universitaire Lerarenopleiding Tilburg, Tilburg University

2. Fontys Lerarenopleiding Tilburg, Fontys

Achtergrond

Aan het Project Begeleiding Startende Leraren (BSL) van de Universitaire Lerarenopleiding Tilburg en Fontys Lerarenopleiding Tilburg nemen momenteel 13 scholen deel uit Brabant en Zeeland, met 58 starters en 36 coaches. Aandachtspunt in programmajaar 1: coaching met videofeedback. Coaches van scholen zijn getraind in het begeleiden met gebruikmaking van videofeedback. Daarnaast ondernemen scholen andere begeleidingsactiviteiten voor startende leraren.

Onderzoeksvraag

In het onderzoek kijken we naar de begeleiding van de startende leraren. Vragen:

- Welke begeleiding krijgen zij; verandert dit in de loop van het schooljaar?
- Welke thema's komen aan bod?
- Hebben startende leraren en coaches hetzelfde beeld van de begeleiding of zitten daar verschillen in?

Methode

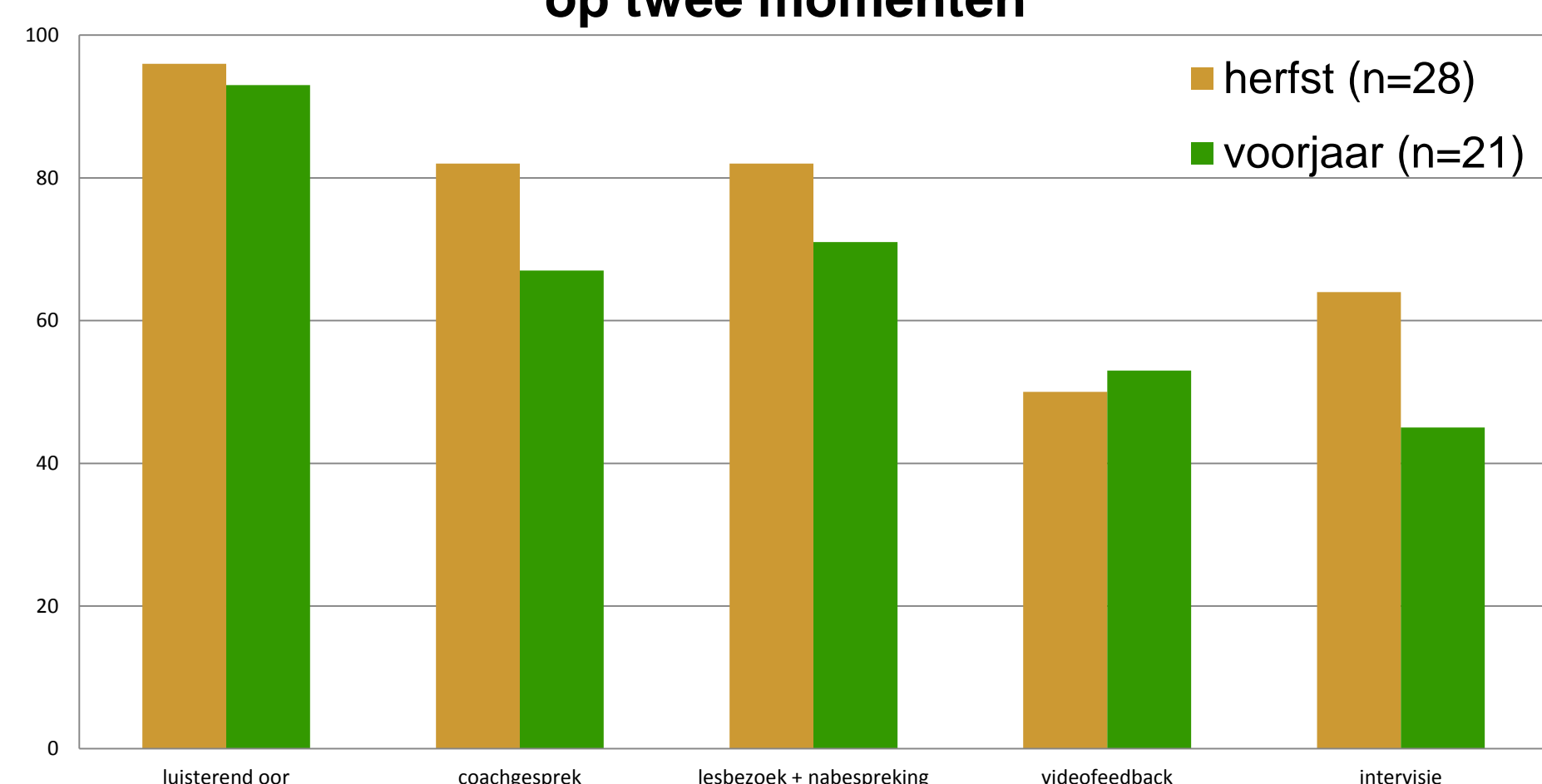
Vragenlijst voor starters en coaches: 2 keer afgenomen, na de herfstvakantie (aug-okt) en na de voorjaarsvakantie (nov-febr).

Analyses:

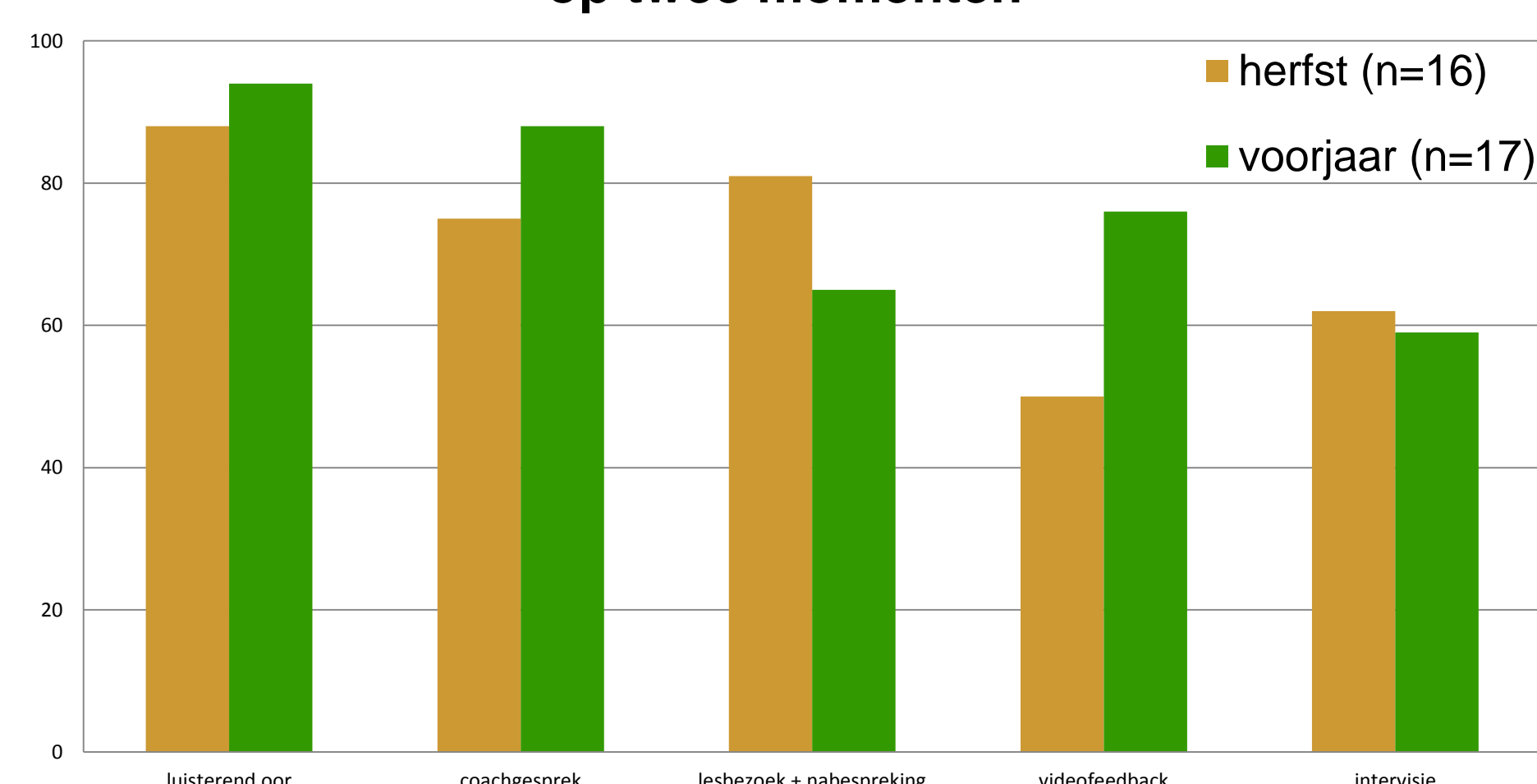
- Type begeleiding: frequentie (%) van elk type volgens starter en coach;
- Onderwerpen/concerns die aan de orde kwamen per begeleidingstype volgens starter en coach: inhoudsanalyse van de open antwoorden; codering naar 6 categorieën;
- Vergelijking data najaar-voorjaar; starters-coaches.

Resultaten: Type begeleiding

Type begeleiding volgens starters (%) op twee momenten

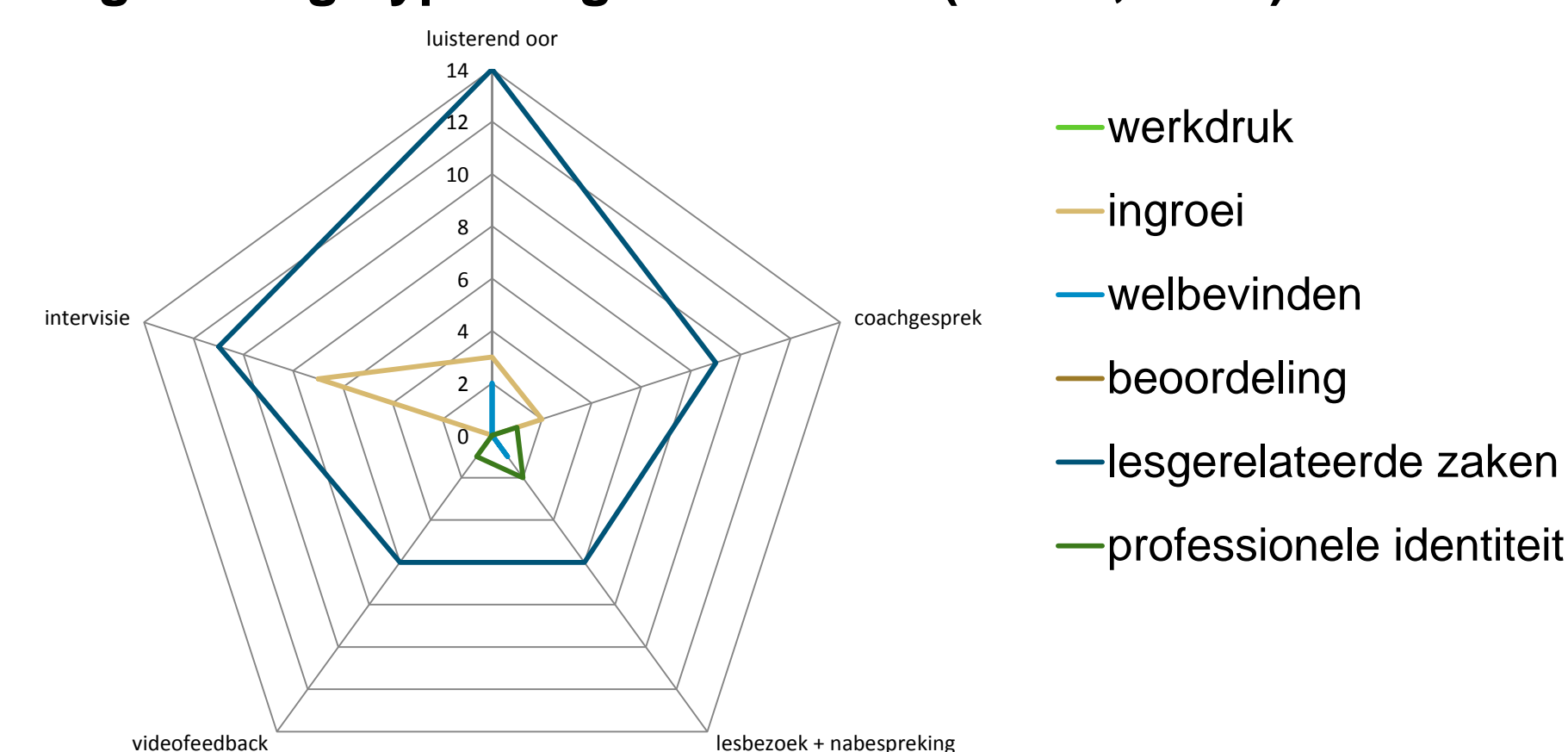

Type begeleiding volgens coaches (%) op twee momenten

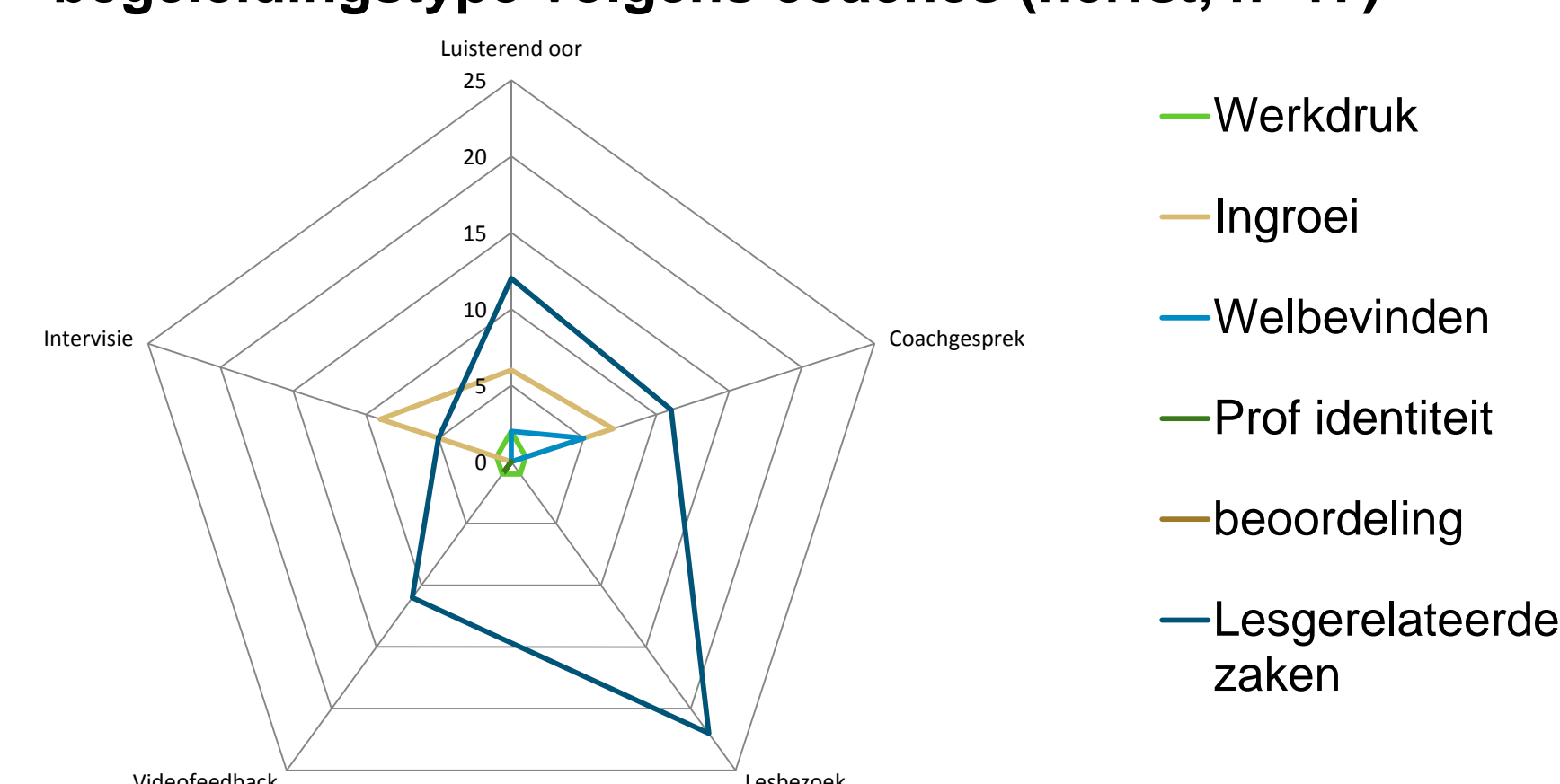

Resultaten: Gespreksonderwerpen

Gespreksonderwerpen (open antwoorden) per begeleidingstype volgens starters (herfst, n=28)

Gespreksonderwerpen (open antwoorden) per begeleidingstype volgens coaches (herfst, n=17)

Conclusies

- Begeleiding lijkt te veranderen gedurende het schooljaar: de frequentie van de meeste begeleidingsvormen neemt volgens starters af, video coaching neemt volgens starters heel licht en volgens coaches iets meer toe (mogelijk omdat alle coaches inmiddels getraind zijn)
- Luisterend oor is de meest genoemde vorm van begeleiding.
- Lesgerelateerde zaken komen veel en in alle begeleidingstypen aan bod. Daarnaast komt ingroei in de school redelijk veel aan de orde, vooral bij interview.
- Coaches en starters hebben verschillende beelden over de mate waarin onderwerpen in de gesprekken aan bod komen, volgens de coaches worden er meer onderwerpen aan de orde gesteld dan volgens de starters. Coaches zeggen aandacht te besteden aan het welbevinden van starters, maar starters lijken dit niet zo te ervaren.
- Videofeedback wordt zowel door de starters als door de coaches overwegend positief ervaren.

Discussie

- Zouden de verschillende begeleidingstypen (coachgesprek, lesbezoek + nabespreking, videofeedback, interview) niet meer van elkaar moeten verschillen voor wat betreft de issues die aan de orde komen?
- Hoe kan het dat starters en coaches zulke verschillende ervaringen hebben als het gaat om de gespreksonderwerpen in de begeleidingsmomenten?

Starter: 'Ik vond het fijn om de les te bespreken a.d.h.v. de video, want op deze manier kon ik zelf heel goed zien waar bij mij de knelpunten zitten zo wordt het een stuk makkelijker om dingen te verbeteren'.

Coach: "Videofeedback is een prachtig stuk gereedschap om situaties te bekijken, te bespreken, en nog eens terug te zien. Je kunt inzoomen op het gedrag van de docent om vervolgens te bekijken wat dit doet met de leerlingen. Dit werkt met minder 'reflecterende' docenten erg verhelderend en bespaart tijd."

Contactinformatie

Rian Aarts a.m.l.aarts@uvt.nl
 Quinta Kools q.kools@fontys.nl
 Rita Schildwacht m.schildwacht@fontys.nl